

ENBEE

Environment & Building Energy Efficiency

STRETNUTIE NÁRODNEJ PLATFORMY DOHOVORU PRIMÁTOROV A STAROSTOV O KLÍME A ENERGETIKE

Jana Bendžalová

23. november 2023, Hotel Devín, Bratislava

Smernica o energetickej hospodárnosti budov (EHB)

Legislatívny rámec pre zvýšenie energetickej hospodárnosti budov EÚ:

- Smernica o energetickej efektívnosti (nová 2023/1791/EÚ z 13.9. 2023)
- **Smernica o EHB 2010/31/EÚ (diskutuje sa konečné znenie)**

Cieľ revízie Smernice o EHB:

- dosiahnuť **do roku 2050** vysoko energeticky účinný a **dekarbonizovaný fond budov**
- vytvoriť **stabilné prostredie** pre investičné rozhodnutia
- umožniť spotrebiteľom a podnikom robiť **informovanejšie rozhodnutia** s cieľom ušetriť energiu a financie

Znenia:

- Komisie z **15. decembra 2021**
- Európskej rady z **25. októbra 2022**
- Európskeho parlamentu z **14. marca 2023**

Trialóg - rokovania medzi európskymi inštitúciami o finálnom znení

Smernica o energetickej efektívnosti - nová

(2023/1791/EÚ z 13.9. 2023)

Výrazne **zvyšuje ambície** EÚ v oblasti energetickej efektívnosti

- „**energetická efektívnosť na prvom mieste**“ ako základná zásada energetickej politiky EÚ
- povinnosť vzorovej úlohy budov verejných subjektov (čl. 6)
 - „**verejné subjekty**“ sú celoštátne, regionálne alebo miestne orgány a subjekty, ktoré tieto orgány priamo financujú a spravujú, no ktoré nemajú priemyselný ani obchodný charakter
- **povinnosť obnovy 3 %** z celkovej podlahovej plochy budov, ktoré vlastní verejné subjekty na NZEB / ZEB (budovy nad 250 m²)
- Ak **využívajú budovu, ktorú nevlastnia**, vyjednávajú s vlastníkom s cieľom stanoviť zmluvné ustanovenia, podľa ktorých sa má budova stať NZEB / ZEB
- **ČŠ zverejnia zoznam budov**, ktoré vlastní alebo využívajú verejné subjekty.

Regionálne a miestne orgány vypracujú miestne plány vykurovania a chladenia aspoň v obciach s celkovým počtom obyvateľov vyšším ako 45 000.

Návrh revízie smernice o energetickej hospodárnosti budov

Prebieha diskusia (trialóg) o konečnom znení.

Obnova	Dekarbonizácia	Integrácia inteligentných systémov	Finančné nástroje
<ul style="list-style-type: none">Národný plán obnovy budovMinimálne energetické štandardy (MEPS)Energetické certifikáty (ECB)Pasport obnovy je jednotlivé budovy (BRP)	<ul style="list-style-type: none">Budovy s nulovými emisiami (ZEB) - nové budovy a vízia do roku 2050 pre celý fond budovZohľadnenie emisií CO₂ v celom životnom cyklePostupné ukončenie stimulov pre fosílna palivá	<ul style="list-style-type: none">Infraštruktúra pre udržateľnú mobilituDigitalizácia a databázy ECBIndikátor inteligentnej pripravenosti (SRI)	<ul style="list-style-type: none">Verejné a súkromné financovanie a technická pomocŠtandard hĺbkovej obnovyZameranie na zraniteľné domácnosti a ľudí ohrozených energetickou chudobou

- Ktoré z plánovaných opatrení budú mať vplyv aj na samosprávy?
- Aké povinnosti budú v kompetencii samospráv?

Návrh revízie smernice o energetickej hospodárnosti budov

Prebieha diskusia (trialóg) o konečnom znení.

Obnova

- **Národný plán obnovy** budov
- **Minimálne energetické štandardy** (MEPS)
- **Energetické certifikáty** (ECB)
- **Pasport obnovy** pre jednotlivé budovy (BRP)

NÁRODNÝ PLÁN OBNOVY - časový harmonogram zlepšovania fondu budov, **dekarbonizovaný** fond budov → transformácia existujúcich budov na budovy s nulovými emisiami (ZEB) do roku **2050** (ciele **2030, 2040, 2050**). Prvý **2025/2026**. Verejná konzultácia.

MEPS - vyradenie z trhu najhorších budov → ČŠ navrhnu MEPS, vyberú segmenty budov, hĺbku obnovy podľa národnej trajektórie obnovy k cieľu 2050.

ECB – posilnená úloha, využitie pre rôzne účely (finančné, MEPS,...). Certifikácia je **povinná** pre budovy, ktoré **vlastní, alebo užíva verejný orgán**. Ak je budova často navštevovaná verejnosťou musí byť ECB **vystavený** na viditeľnom mieste (bez ohľadu na veľkosť budovy)

PASPORT OBNOVY BUDOVY - Identifikuje kroky obnovy v čase → smerom k NZEB / ZEB. Umožňuje krok-za-krokom realizáciu a financovanie v súlade s cieľom → NZEB/ZEB, súčasť energetického certifikátu

Kratší čas na implementáciu pre verejné budovy.

Návrh revízie smernice o energetickej hospodárnosti budov

Prebieha diskusia (trialóg) o konečnom znení.

Dekarbonizácia

- **Budovy s nulovými emisiami (ZEB)** ako štandard pre nové budovy a vízia do roku 2050 pre celý fond budov
 - Zohľadnenie emisií CO₂ v celom životnom cykle
 - Postupné **ukončenie stimulov pre fosílna palivá**
- **ZEB** – nespôsobuje žiadne emisie z fosílnych palív – využitie OZE pre vykurovanie/chladenie, OZE na mieste, energetické komunity, účinné systémy diaľkového vykurovania a chladenia a bezuhlíková elektrická sieť. **Nové budovy** od roku 2030 (od **2027/2028** verejné budovy). Prenájom len ZEB.
 - **Solárne zariadenia** – povinné, podmienky určí ČŠ.
 - Povinná inštalácia **merania a regulácie** a regulácie kvality vnútorného vzduchu (všetky ZEB, od 2025 nad **290 kW**, od 2030 nad **70 kW**)
 - Od 2025 sa nesmú dotovať samostatné kotly na fosílna palivá

Návrh revízie smernice o energetickej hospodárnosti budov

Prebieha diskusia (trialóg) o konečnom znení.

Integrácia inteligentných systémov

- Infraštruktúra pre udržateľnú mobilitu
- **Digitalizácia a databázy EPC**
- Indikátor inteligentnej pripravenosti (SRI)

ČŠ zabezpečia, aby miestne orgány mali prístup k údajom o EHB na ich území na uľahčenie navrhovania plánov vykurovania a chladenia, zavedú **informačné systémy a súvisiace databázy**.

Plán obnovy a odolnosti SR. Obnova a spravovanie budov, Reforma 3:

Vytvorenie databázy a systému výmeny údajov o energetickej hospodárnosti budov

- zber údajov o verejných budovách so zahrnutím energetických certifikátov a pasportov obnovy budov,
- Zriadiť ústredný koordinačný orgán pre administratívne budovy štátnej správy

SRI - Indikátor inteligentnej pripravenosti sa vyžaduje pre veľké nebytové budovy po roku 2027 (výkon nad 290 kW).

Návrh revízie smernice o energetickej hospodárnosti budov

Prebieha diskusia (trialóg) o konečnom znení.

Finančné nástroje

- Verejné a súkromné financovanie a **technická pomoc**
- **Štandard hĺbkovej obnovy**
- Zameranie na zraniteľné domácnosti a ľudí ohrozených energetickou chudobou

FINANČNÉ STIMULY, ZRUČNOSTI A TRHOVÉ BARIÉRY (čl. 15)

- Povinnosť zabezpečiť zriadenie **zariadení technickej pomoci**, prostredníctvom **jednotných kontaktných miest (one-stop-shops)**
 - rovnako dostupné **na celom území**, zriadenie aspoň jedného kontaktného miesta na región (napr. jedno na 45 000 obyvateľov)
 - **one-stop-shops** – v spolupráci s regionálnymi a miestnymi orgánmi a so súkromnými zainteresovanými stranami
- Usmernenie investícií do energetickej efektívneho fondu **verejných budov**
- Vytvorenie národných alebo regionálnych **programov finančnej podpory** s cieľom zvýšiť EHB, najmä existujúcich budov, zraniteľné domácnosti ...
- **Stimuly** → **HĽBKOVÁ OBNOVA** = do r. 2030 na budovu s takmer nulovou potrebou energie; po r. 2030 obnova na budovu s nulovými emisiami

Ďakujem za pozornosť

Jana Bendžalová
bendzalova@enbee.eu